

LASTEN TUNNETAITO-OHJAAJA MM® -koulutus

Ammatillinen täydennyskoulutus 40 op

UUDISTUNUT RAKENNE 1.1.2018 alkaen

Yleistä koulutuksesta

Lasten Tunnetaito-ohjaaja MM® -koulutuksessa opiskellaan tunnetaitojen ohjaamista 3-16 vuotiaalle lapsille ja nuorille omakohtaisesti ja monimenetelmällisesti (MM). Koulutuksen laskennallinen opintopistemäärä on 40op.

Koulutuksen käytyään osallistuja on saanut työkalut ohjata ryhmämuotoisia lasten tunneryhmiä, auttaa lapsia tunnekehoyhteyden ja itsetunnon vahvistamisessa sekä tukea lasta vuorovaikutuksellisesti omassa tunneilmiossa. Osallistujalla on ymmärrystä katsoa lapsen käyttäytymisen takana vaikuttaviin syihin ja tukea lasta hänen omalla kielellään.

Koulutuksessa on mukana myös Satuhieronta, draamalliset keinot, tunteiden vapautustekniikka EFT sekä myötäelävä väkivallaton vuorovaikutus NVC.

Koulutuksessa on kaksi rinnakkain etenevää oppimispolkua. Toinen on henkilökohtainen matka omien tunteiden äärelle sekä omien tunnetaitojen kehittäminen ja toinen on ammatillinen polku lapsen tunne-elämän kehittämisen ymmärtämiseen ja ohjaamisen taitojen kehittämiseen.

Lopputyönään osallistuja suunnittelee ja toteuttaa ohjatun lasten tai nuorten tunnetaitoryhmän omassa lähipiirissään tai työyhteisössään. Lopputyön kautta opiskelijan työyhteisö hyötyy koulutuksesta jo koulutuksen aikana.

Koulutuksessa on lähiosioden lisäksi itsenäisenä työskentelynä kirjallisuuteen tutustumista, kirjallisia sekä toiminnallisia etätehtäviä ja pienryhmätyöskentelyä kunkin lähiosion välissä syventävässä oppimisessa.

Koulutuksessa saa kattavan Lasten Tunnetaito-ohjaajan harjoitekansion, mikä pitää sisällään yli 100 harjoitetta, ryhmien ohjaamista tukevaa käytännön tietoa ja vinkkejä, suunnittelu- ja palautelomakkeita sekä infoa jaettavaksi vanhemmille.

Tavoitteet

Koulutus antaa konkreettisia työkaluja tukea lapsia ja nuoria tunnetaitojen kehittämisessä tavoitteellisesti erilaisia toiminnallisia, luovia ja kehollisia menetelmiä hyödyntäen. Omiin tunteisiin tutustumisen myötä kasvattaja pystyy vahvemmin ja läsnäolevammin tukemaan lapsia ja nuoria tunnetaitojen kehittämisessä sekä vuorovaikutustilanteissa että tavoitteellisissa ohjaushetkissä. Koulutus toimii myös voimaannuttavana kokemuksena ja henkilökohtaisena kasvuprosessina.

Kohderyhmä

Koulutus on tarkoitettu pedagogisen, hoidollisen, terapeutin sekä sosiaalialan työntekijöille, jotka työskentelevät lasten ja lapsiryhmien kanssa päätoimisesti tai avustavissa tehtävissä tai aikovat sellaisiin tehtäviin.

Soveltuu myös esimerkiksi yrittäjille tai yhdistysten jäsenille, jotka haluavat tarjota tunnetaitoryhmiä tai tukea lasta tunnetaidoissa osana omaa toimintaansa

Kouluttajat

Koulutuksen lähiosioden kouluttajana toimii VTM, Lasten Tunnetaito-ohjaaja **Inkeri Meriluoto** ja koulutuksen johtajana sekä osio 6. kouluttajana **Anne-Mari Jääskinen**. Anne-Mari on paikalla myös osiolla 1.

Vierailevat kouluttajat:

Satuhieronta – Sanna Tuovinen (lähiosio)

Satuhieronta on satujen, tarinoiden ja lorujen yhdistämistä kosketukseen ja kevyeen hierontaan. Kosketus ja rentoutuminen mahdollistavat lapsen tunteiden tunnistamisen ja niiden käsittelyn. Sanna Tuovinen on Satuhierontakokonaisuuden kehittäjä ja kouluttaja sekä Satuhieronta -kirjan kirjoittaja.

Draaman keinot – Leena Ylimäki (verkkokurssi ja lähiosio)

Tunteita ja tunnetilanteita voi draaman keinojen kautta tarkastella eri näkökulmista omaa ilmaisua ja vuorovaikutusta hyödyntäen. Pääpaino on kokemuksellisessa työskentelyssä ja sen purkamista sanoiksi yhdessä keskustellen. Oman ilmaisun kehittyessä on myös tunteiden tunnistaminen ja ilmentäminen helpompaa. Leena on draamakouluttaja ja esiintyjä (KM).

EFT – Karita Palomäki (verkkokurssi)

EFT-menetelmää eli lapsillakin käytettyä tunteiden vapautusmenetelmää opettaa koulutuksessa verkkokurssilla Karita Palomäki, psykofyysinen fysioterapeutti, EFT- kouluttaja sekä NLP työnohjaaja.

Ohjaajan ohjenuorat – Eija Reinikainen (lähiosio)

Erytisopettaja, KM ja kirjailija Eija Reinikainen kertoo luento-osuudellaan ohjaajana ja opettajana toimimisesta myös erityisen tarvitsevien lasten kanssa. Hän avaa omia ohjenuoriaan ja sitä, miten hän on tukenut lasten ja vanhempien vahvuuksia.

Koulutuksen taustaa

Koulutus perustuu tunne- ja taideterapiasta sovellettuihin kokemuksellisiin menetelmiin, tarkoitus- ja voimavarakeskeiseen logoterapiaan, toiminnallisiin ja luoviin tunteiden oppimisen menetelmiin, EFT (emotional freedom techniques) -menetelmään, positiivisen pedagogiikan näkökulmiin, tunteiden kehollisuuteen, tunne- ja tarvelähtöiseen vuorovaikutukseen NVC:hen sekä koulutuksen kehittäjän, Anne-Mari Jääskisen omassa työssään vuosien mittaan kehittämiin harjoitteisiin lasten ja aikuisten tunnetyöskentelyssä.

Lisätietoa: www.tunnejataida.fi

Rakenne ja lähiopetusosiot

Koulutuksessa on seitsemän lähiosiota, joissa kokemuksellisuus ja omat oivallukset ovat tärkeässä osassa teorian ja keskustelun lisäksi. Kesto yhteensä 15 lähipäivää. Aloitussio 3pvää + muut osiot 2pvää, á 8h.

Koulutuksen läpikäyminen edellyttää läsnäoloa jokaisella lähijaksolla ja sitoutumista koulutukseen. Mikäli tiedät olevasi estynyt pääsemästä jollekin lähiosioille, haethan seuraavaan koulutusryhmään. Koulutus on intensiivinen matka tunteiden maailmaan eikä lähiosioiden kokemuksellisuutta voida korvata etätehtävillä.

1. OSIO (Huom! Aloitusosio 3-päiväinen)

Perustietoa tunteista ja tunnetaidoista

Tunnetilanteissa toimiminen, tunnekehoysteys ja turva

Tunteen takana olevat tarpeet

Lapsen henkiset tarpeet ja niiden täyttämisen strategiat

2. OSIO, 2pvää

Lapsen tunne-elämän kehitys

Kehitystä vakauttavat ja myönteiseen ohjaavat tekijät

Selviytymisstrategiat ja roolit

Oma sisäinen lapseni (tunnetason avaaminen)

3. OSIO, 2pvää

Lapsuuteni tarina

Lapsuuskollaasit

EFT eli Emotional Freedom Technique

4. OSIO, 2pvää

Tunnetaito-opetusmenetelmiä - miten tunteista voi kertoa lapsille?

Ohjaajana toimiminen

Ryhmien rakentaminen ja periaatteet

Satuhieronta (Sanna Tuovinen) 1pv

5. OSIO, 2pvää

Tunnetaito-opetusmenetelmiä
Harjoitusohjaukset
Draaman käyttö (Leena Ylimäki) 0,5pv

6. OSIO, 2pvää

Tunne- ja tarvelähtöiset vuorovaikutustaidot
Havainto, tunne, tarve ja pyyntö
Kuunteleminen ja minä-viestit

7. OSIO, 2pvää

Lopputyöraporttien esitykset ja harjoitteet
Koulutuksen päätös

Itsenäinen työskentely etäjaksoilla

- Kirjallisuuteen tutustumista
- Opitun soveltamista arkeen ja työhön sekä sen kirjallista pohdintaa
- Vertaisryhmätyöskentelyä itsenäisesti toimivissa pienryhmissä etäjaksoilla
- Muutama lyhyt vertaispalautte erikseen ohjeistetuista töistä
- Lopputyönä oman tunnetaitoryhmän suunnittelu, toteutus ja raportointi

Koulutukseen sisältyy henkilökohtainen **konsultaatioaika** kouluttajan kanssa sekä **verkkotapaaminen** ryhmän kesken. Tekniikka ei edellytä aiempaa osaamista, ja tietokone ja nettiyhteys riittävät.

Koulutukseen hakeminen

Kirjoita itsestäsi ja elämäntilanteestasi vapaa, tiivis (max. 1,5s) kuvaus, jossa kerrot ainakin seuraavat asiat:

1. Aiemmat koulutukset ja työtehtäväsi (eritoten tunnetaito-ohjaajuuteen mielestäsi liittyvät).
2. Miksi hakeudut koulutukseen?
3. Miksi haluat oppia tunnetaitojen ohjaamista lapsille ja/tai nuorille?
4. Millaista työskentelyä olet itsesi ja tunteidesi kanssa tehnyt?
5. Kerro lyhyesti elämäntilanteestasi.
6. Miten mahdollistat opiskelun ajallisesti (sekä lähiosiot että niiden väliset oma-aikaiset opiskelut)?
7. Tuo halutessasi esille myös muita asioita itsestäsi, kuten vahvuutesi ja haasteesi.
8. Muista yhteystietosi.

Koulutus ei sovellu akuutissa kriisissä oleville ilman henkilökohtaista terapiaa koulutuksen rinnalla ja mahdollisuutta terapiatyöskentelyyn lähiosioden yhteydessä. Ilmoita silloin hakemuksessasi näistä. Tarvittaessa kouluttaja on sinuun yhteydessä ennen koulutuksen alkua.

Koulutukseen voidaan ottaa enintään 16 opiskelijaa.

Paikat varataan soveltuville hakijoille ilmoittautumisjärjestyksessä.

Koulutuksen kehittäjä ja pääkouluttaja

Anne-Mari Jääskinen toimii koulutuksen johtajana ja on mukana 1. ja 6. osioilla. Anne-Mari vastaa koulutuksen sisällöstä ja kehittämisestä. Hän on tunnetaitokouluttaja, tunne- ja taideterapiaohjaaja sekä kirjailija. Anne-Mari on myös itse pitänyt lasten tunnetaitoryhmiä.

Jääskinen on kirjoittanut sekä nuorille suunnatun tunnetaitokirjan **Mitä sä rageet? #tunteita sikanolosta sairaan siistiin** että kasvattajalle suun **rageet? Lapsen ja nuoren tunnetaitojen tukeminen**. Lasten Keskus 2017.

Kouluttaja lähiosioilla

Inkeri Meriluoto on VTM, Lasten Tunnetaito-ohjaaja MM® ja toimittaja. Kouluttajana Inkeri on lempeä, avoin ja myötätuntoinen. Hän tukee kutakin opiskelijaa omalla koulutusmatkallaan ja auttaa löytämään juuri hänen vahvuuksia toimia Lasten Tunnetaito-ohjaajana. Inkeri osaa avata käsiteltävät asiat arkisten esimerkkien kautta ja selkeyttää vaikeatkin kokonaisuudet helposti ymmärrettäviksi.

Inkeristä sanottua:

"Osaava ja lämmöllä asiaansa suhtautuva kouluttaja, puhuttelee kuuntelijaa inhimillisin esimerkein."

"Inkeriä on helppo ja miellyttävä kuunnella. Hänellä on selkeä puhetapa, keho elää mukana ja olemus on aurinkoinen. Keskustelussa hän on aidosti kiinnostunut kertojasta."

Palautteita koulutuksesta

- "Ehdottomasti paras ja merkittävin koulutus, missä olen koskaan ollut! Mukaan lukien viiden vuoden yliopisto-opinnot ja lukuisat hyödyllisetkin täydennyskoulutukset."
- "LTTO-koulutus oli parasta, mitä olen elämässäni kokenut. Löysin itseni ja opin tunnistamaan, sietämään ja ilmaisemaan tunteitani. Suosittelen koulutusta lämpimästi, mutta siihen on oltava valmis panostamaan ja itsensä laittamaan likoon."
- "Tunnetaito-ohjaajakoulutuksen antia ei voi mitata millään, niin arvokasta se on. Vaikuttaa koko elämän hyvinvointiin. Tarvitsee myös omaa panostusta paljon."
- "Tämä koulutus pitäisi olla kaikkiin terveys- ja sosiaalialan koulutuksiin kuuluva."
- "Oman tunne-elämän avautuminen on koulutuksen parasta antia. Uusi ymmärrys toisten kohtaamisessa. Ymmärrys avautunut kohtaamaan haastavasti käyttäytyviä ihmisiä."

MITÄ ON TUNNETAITOJEN OHJAAMINEN?

“Lasten kanssa tunteita tutkitaan ja tunnetaitoja opetellaan toiminnallisesti, kehollisesti ja luovin keinoin.”

Tunnetaidot kehittyvät mallista lapsen kasvatusympäristössä. Tunnetaitoja voidaan kuitenkin ryhmissä tavoitteellisesti tukea käyttäen monimenetelmällistä työtettä, missä kokemuksellisuus itsessään on arvokkain oppi ja taitojen juurruttaja lapseen. Tunnetaitojen opettamisessa on olennaista ymmärtää tunnekehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja tunteiden perusdynamiikkaa eli sitä, mitä lapsille lähdetään opettamaan. Ohjaajan yhteys omiin tunteisiin ja omien tunnetaitojen ylläpitäminen on olennaista.

Tunnetaidot ovat perusta sosiaalisille taidoille sekä oppimiselle. Kun lapsi osaa säädellä tunteitaan, tunnistaa omia ja toisten tunteita sekä toimia niiden kanssa rakentavasti, mm. häiriökäyttäytymisen ja syrjäytymisen riski vähenee ja keskittymiskyky sekä itsetunto kasvavat. Näin myös sosiaaliset taidot ja yhteys toisiin syvenevät. Tunnetaidot kietoutuvat elämän hyvinvointiin vahvasti ja monin säikein.

Suomessa Lasten Tunnetaito-ohjaajia työskentelee vuonna 2018 noin 150 eri kasvatusalan ammattiteissa. Tunnetaitotyötä tekevät niin opettajat, lastentarhanopettajat, toimintaterapeutit, lastenhoitajat, sijaisvanhemmat, iltapäiväkerhonohjaajat, ammattilaiset lastenpsykiatrialla ja lastensuojelussa kuin monet muutkin ammattiryhmät lasten kanssa. Kukin vie tunnetaitotyöskentelyä omaan työympäristöönsä ja lapsiryhmäänsä sen tarpeisiin vastaten.

Koulutuksen mukaisesta tunnetaitotyöskentelystä lasten ja nuorten parissa on kokemusta jo usean tuhannen lapsen kanssa niin päiväkotikiin kouluympäristöstä ja toimintaterapiainkin saralta. Yleisesti lapset rohkaistuvat puhumaan tunteistaan, kun yhteys niihin vahvistuu, ilmaisemaan rajoja, ymmärtämään toisten kokemuksia ja sietämään paremmin hankaliakin tunteita. Ohjaajat kokevat yleisesti myös lasten itsetunnon vahvistuvan ja empaattisuuden kasvavan ryhmässä. Nämä tekijät vaikuttavat siihen, että myös sosiaaliset taidot kehittyvät ja ristiriitoja ratkaistaan usein rakentavammin.

Tunnetaitoihin panostaminen on vahvasti ennaltaehkäisevää työtä ja lapsen hyvinvoinnin tukemista.

Lisätietoa koulutuksen sisällöstä ja tunnetaitojen opettamisesta: www.tunnejataida.fi

Kyselytutkimuksen tuloksia ohjaajien kokemista tunnetaitojen opettamisen vaikutuksista lapsiin:
<http://tunnejataida.fi/blogi/kysely-kertoo-nain-tunnetaitojen-opettelu-vaikuttaa-aikuiseen-ja-lapseen/>

Kokemuksia koulutuksesta:

<http://tunnejataida.fi/lasten-tunnetaito-ohjaajakoulutus/kokemuksia-tunnetaito-ohjaajuudesta/>

 Tervetuloa matkalle tunteisiin!

TUNNE & TAIDÄ

www.tunnejataida.fi